



Sveučilište u Mostaru – Radionica

6.10.2020 – 7.10.2020

Mjesto: Agronomski i prehrambeno – tehnološki fakultet, Sveučilišta u Mostaru Biskupa Čule bb 88 000 Mostar

On line: Zoom

WP 2, aktivnosti u sklopu 2.1: Jačanje kompetencija o korištenju IKT u poljoprivredi

Tema: 2. Obuka s naglaskom na mobilne aplikacije, robotiku I korištenje dronova u poljoprivredi

Polaznici: sudionici projekta s partnerskih institucija iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne gore. Popis je u prilogu. Dodatni polaznici preko Zoom sastanka.

ZAPISNIK

Projektom je obuka s ciljem jačanja kompetencija u području korištenja IKT-a u poljoprivredi predviđena za početak ljeta 2020. u Podgorici uz Univerzitet Donja Gorica kao domaćina. Uslijed ograničenja kretanja i mjera uvedenih radi pandemije korona virusa projekt se morao prilagoditi s planovima. Budući je većina partnera iz BiH radionica je premještena u Mostar na Sveučilište u Mostaru uz predavače iz BiH, Crne Gore, Slovenije I Nizozemske. Obuka je održana 6. i 7. listopada na Agronomskom i prehrambeno – tehnološkom fakultetu uz istovremeno emitiranje putem Zoom-a. Kombiniranjem predavanja u dvorani i istovremeno preko Zoom video konferencije, omogućen je pristup obuci i onima koji nisu mogli osobno sudjelovati. Prezentacije su također kombinirane uživo i on line.

Radionica je bila namijenjena prvenstveno nastavnom osoblju partnerskih institucija iz BiH i Crne gore te studentima magistarskih i doktorskih studija, ostala je otvorena i ostalima bilo da su na projektu zainteresiranim ili predstavnici iz poljoprivrede i gospodarstva (priložena agenda). Predavači su bili profesori, istraživači, profesionalci te predstavnici vladinih institucija i agencija.

Radionica je otvorena pozdravnim govorima dekana fakulteta prof. dr. Ivana Ostojića te prorektorice sveučilišta prof. dr. Sanje Bijakšić. Slijedile su tehničke upute te zahvale i dobrodošlica od strane voditelja projekta prof. dr. Miljana Cvetkovića.

Prvog dana predstavljeno je 6 tema važnih za IKT kako u edukaciji tako i u praksi u poljoprivredi i prehrambenoj industriji.

Jurij Rakun - on line Sveučilište u Mariboru	<i>Robotika u Poljoprivredi</i>
Tomo Popović - on line Univerzitet Donja Gorica	<i>Precizna poljoprivreda zasnovana na IoT I mobilnim aplikacijama</i>
Miljan Erbez Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske	<i>OPTIMILK – racionalizacija obroka kod mliječnih krava</i>
Mladen Zovko Sveučilište u Mostaru	<i>IT sustavi u integralnoj zaštiti povrća – koristan alat ili potreba?</i>
Faris Seferagić META 5, doo	<i>Putovanje od poljoprivrede do IT kompanije</i>
João Valente – on line Wageningen Sveučilište i itsraživački centar	<i>Praktična primjena dronova u poljoprivredi</i>
Nikola Jovanović BHDCA	<i>Regulativa o letu dronovima u BiH</i>

Prezentacije su obuhvaćale izlaganje te set pitanja i odgovora na kraju svake sesije, a obuhvaćena su i pitanja pristigla na Zoomu. Iz popisa predavača vidljiva je raznolikost od akademije, preko struke do državne administracije. Time su obuhvaćene sve ciljane grupe-

Svi su predavači pokazali zainteresiranost za dalju suradnju s prijetkom kroz komunikaciju, diseminaciju i druge aktivnosti. Poseban interes sudionika priuklo je predavanje predstavnika mlade kompanije Meta 5, o njihovom putu od prijave na hackaton do pokretanja kompanije što otvara mogućnost buduće suradnje s projektom.

Drugi dan je bio rezerviran za posjet kompanijama iz područja poljoprivrede. Posjetili smo Jaffa Komerc jedan od partnera na projektu.

Kompanija se bavi proizvodnjom, uvozom i izvozom voća i povrća. Te posjet kompaniji Hercegovina vino koja se bavi proizvodnjom vinove loze, sokova i vina. Oni su istakli svoju viziju i potrebe za IKT u svom radu.

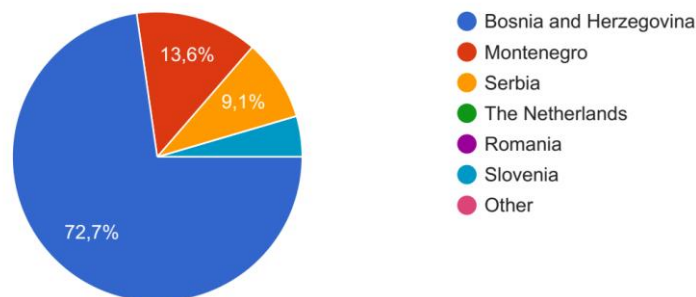
Nakon radionice poslan je upitnik za evaluaciju projekta svim sudionicima. Evaluacija je obuhvatila predavače, organizaciju radionice, sadržaj predavanja i opći dojam.

Anketu je popunilo 22 sudionika. Obuka je bila korisna i relevantna, predavači stručni i dobro pripremljeni, teme interesantne i poučne. Također trajanje i ukupni dojam su pozitivni. Neki rezultati su prikazani u grafikonima.

- Sastav sudionika po državama:

3. Country

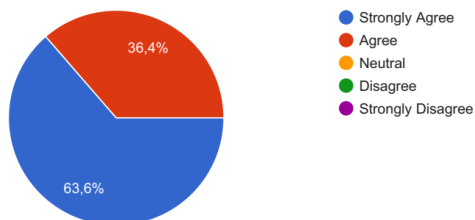
22 одговора



- Ocjena sadržaja i relevantnosti predavanja

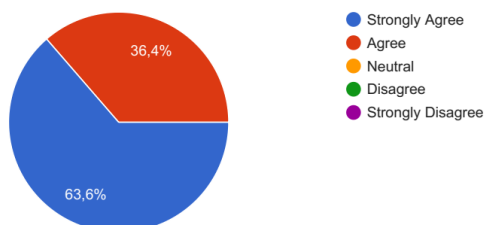
4. The training content was useful and relevant

22 одговора



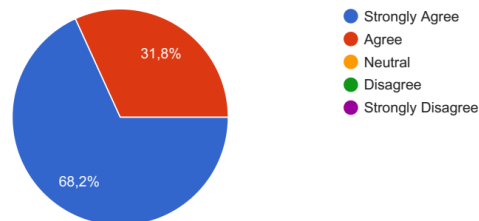
5. The facilitator/trainer/lecturer was well prepared and knowledgeable about the event topics.

22 одговора



7. The training duration was appropriate to produce new learning of the topic.

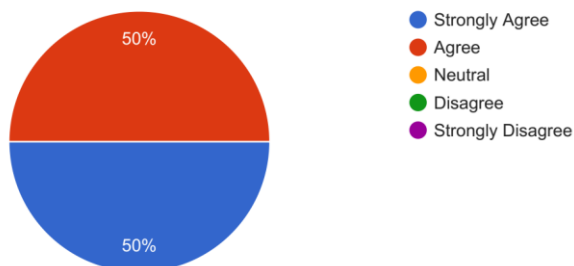
22 одговора



- Uvjeti i lokacija održavanja:

6. The facilitator/trainer/lecturer approach was appropriate.

22 одговора



Valja izdvojiti komentare kao možda čak i bolji pokazatelj, u nastavku:

- Predavači su bili na visokoj razini, a teme interesantne
- Radionica je pružila korisne informacije.
- Raznolikost tema je pohvalna
- Najzanimljivija su bila predavanja najmlađih prezentera (opaska META 5)
- Istaknuli bi pristup povezivanja privatnog sektora, istraživača, znanstvenika i državne administracije.

Ten neke kritike kao duljina predavanja, neki predavači su probili vrijeme, obveza nošenja maski, slabija konekcija u nekim dijelovima zgrade, opaska da mobilne aplikacije mogu imati ograničenja u praksi radi duljine trajanja baterije.

Temeljem navedenog proizlaze konačni zaključci:

- Suradnja između visokoškolskih institucija, privatnog sektora, poljoprivrednika i vlasti u području primjene IKT -a u poljoprivredi je potrebna i nužna.
- Obuka je pozdravljena od strane sudionika iz različitih sektora, a duljina trajanja od dan do dva je poželjna.

- IKT je područje gdje možemo učiti od mladih, tražiti od njih ideje i prijedloge u rješavanju nekih problema.
- U projekt trebamo uključiti mlade start up kompanije te ih povezati sa studentima koji su dio projekta kako bi dostigli neke zacrtane ciljeve (hakatoni, ekspo, kreiranje novih projekata...)

Mostar,
26.10.2020.

Pipremila:
Ana Mandić, APTF, SUM